

Pobožnosť krížovej cesty – Levoča 2021

Úvod

Pane, prichádzame v roku stého výročia narodenia zakladateľa Hnutia Svetlo-Život a Kruciáty oslobodenia človeka poľského kňaza Františka Blachnického, aby sme sa znovu pohrúžili do spásonosného rozmeru tvojho utrpenia a smrti. Áno, tvoja obeta na dreve kríža prináša človeku spásu a záchranu. Otázkou je, či o ňu stojíme.

Neľudské a bezcitné zaobchádzanie s tvojím telom, vrcholiace na kríži, je cestou k životu v milosti a pravde. Od neslobody k tvorivosti ducha. Ty si predsa nadarmo netrpel, to iba my občas alebo pravidelne zabúdame na nekonečnú hodnotu tvojej obety. Obetovať sa pre druhého znamená milovať až do krajnosti. Vysokú cenu kríža spoznal vo svojom živote aj otec František, keď prežíval utrpenie a ponižovanie v žalári či počas komunistického prenasledovania v Poľsku. Prešiel svojou krížovou cestou a zanechal svojim nasledovníkom nádherné ovocie v podobe diela, ktoré založil podľa Božej vôle, so zámerom obnovy človeka i Cirkvi. Videl, že ľudia potrebujú formáciu, ktorá im otvorí cestu k hlbšiemu a osobnejšiemu prežívaniu viery. Čítal výzvy tých čias, bol tvorivý a neuspokojil sa s priemernosťou bez radosti. A pápež František to takto zhrnul: „Moji drahí, nebojte sa formovať ľudí tak, aby mali zrelý a slobodný vzťah k Bohu. Dôležitý je tento vzťah.“ Otec Blachnický túto výzvu naplnil už pred mnohými rokmi i za cenu nesenia vlastného kríža v podobe neprijatia, nepochopenia, prekážok a prenasledovania.

Dnes pri tejto pobožnosti chceme si opäť pripomenúť udalosti našej spásy, a nielen to. My chceme s Tebou, Pane, kráčať ako kedysi zástup, keď si niesol kríž na Golgotu. Chceme ti nachvíľu niesť kríž ako Šimon, či utrieť ti krvou zaliatu tvár ako Veronika. Túžime prejavíť praobyčajný ľudský súcit ako plačúce ženy a byť vo chvíli, keď si na kríži zomieral aj za nás, aj za mňa. A napokon túžime znova a znova ďakovať za otca Františka Blachnického, cez ktorého si, Pane, vykonal veľké veci.

Pane, naša vďačnosť za Tvoju smrť na kríži nebude nikdy dostatočná, ale dôležité je, aby bola vyjadrená z hĺbky srdca ako prejav úprimnosti a lásky voči Tebe.

Prvé zastavenie – odsúdený

Klaníme sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Odsudzujúci výrok je tvrdý, najtvrdší! Ježiš si vypočul verdikt, ktorým sa potvrdzuje, že nastúpi na krížovú cestu. Odsúdiť, pošliapať, zahodiť, nedať šancu – ako často sa takýto obraz vyskytuje v ľudskej spoločnosti počas jeho histórie i v súčasnosti. Niektoré rozsudky doslova kričia pre svoju nespravodlivosť, ako napríklad tie z čias totality, keď nevinní končili v žalároch či pri ťažkých manuálnych prácach, prinášajúcich doživotné negatívne zdravotné následky, vo viacerých prípadoch aj smrť.

Odsúdiť, pošliapať, zahodiť, nedať šancu – takýto obraz vidieť často i voči marginalizovaným skupinám, ktoré sú odsúvané z centra pozornosti na okraj nezáujmu. Pápež František na ich adresu povedal na Luníku IX. aj tieto slová: „Drahí bratia a sestry, príliš často ste boli práve vy, predmetom predsudkov a nemilosrdných súdov, diskriminačných stereotypov, hanlivých slov a giest. Vďaka tomu sme sa všetci stali chudobnejšími, chudobnejšími v ľudskosti. Na obnovu dôstojnosti potrebujeme prejsť od predsudkov k dialógu, od uzavretia k integrácii.“ Áno, dôležité je iba jedno – byť bohatý na lásku a ľudskosť. Aj voči tým, ktorí si ju kvôli mnohým okolnostiam vraj nezaslúžia. Lebo aj v nich je pečať Božej stvoriteľskej múdrosti a lásky. Nesúdme, neposudzujme, ale viac milujme.

Pane, Ty si v pokore a odovzdanosti do Otcovej vôle prijal slová nemilosrdného súdu. Rovnako tak aj otec František Blachnický, keď ho odsúdili. Pomôž nám, aby sme nikoho neposudzovali pre jeho pôvod, národnosť, náboženstvo či iné okolnosti. Nech oplývame bohatstvom milosrdnej a odpúšťajúcej lásky.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami. Aj nad dušami v očistci.

Druhé zastavenie – kríž na pleciach

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Život každého z nás je prešpikovaný radosťou, ale i bolesťou, menšími či väčšími ťažkosťami. Kríž patrí k životu. I keď v súčasnej dobe vidíme jasne čitateľné tendencie vytesniť jeho miesto a význam kamsi na perifériu. Kríž ale nepatrí na smetisko dejín. Nie je to len výsek z histórie, keď Ježišovi položili na plecia tento nástroj umučenia, vyhotovený z dreva. Kríž pre nás kresťanov je znamením nádeje. Boh poslal svojho Syna, aby cez kríž vykonal dielo vykúpenia každého z nás. To predsa nie je málo! Na kríži sa naplno prejavila láska Boha k jeho stvoreniu. A práve tento kríž položili Ježišovi na plecia, aby s ním vykročil na cestu.

Pane, pomôž nám pochopiť aspoň zčasti, akú neoceniteľnú hodnotu má kríž v našom kresťanskom živote. Pápež František o ňom povedal: „Koľkokrát túžime po kresťanstve víťazov, po triumfálnom kresťanstve, ktoré by bolo dôležité a významné, oslavované a uctievané. Ale kresťanstvo bez kríža je svetské a stáva sa neplodným.“ A Sv. otec nás ďalej pozýva, aby sme o kríži aj svedčili. Hovorí: „Keď sa pohľadom ponoríme do Ježiša, jeho tvár sa začne odrážať na našej: jeho črty sa stanú našimi, Kristova láska si nás podmaní a premení nás.“

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami. Aj nad dušami v očistci.

Tretie zastavenie – prvý pád

Klaníme sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Prijat' kríž na plecía nášho života znamená prijať všetky často ťaživé okolnosti, ktoré s tým súvisia. Ježiš si bol plne vedomý tohto rozmeru kríža. A čochvíľa sa prejavuje prvý vážnejší dôsledok kríža. Padá pod jeho ťarchou, čo nie je z ľudského pohľadu nič príjemné. Ježiš ale nezostáva ležať, ale vstáva a pokračuje na Kalváriu. Koľkokrát takto vstáva spod svojho kríža aj otec František Blachnický. Utrpenie, nespravodlivosť, prenasledovanie a ponižovanie – to boli podoby kríža jeho života. To bolo naplnenie svedectva o kríži. Aj na neho platia slová pápeža Františka: „Svedok kríža si nepamätá krivdy z minulosti a nenarieka nad prítomnosťou. Svedok kríža nepoužíva podvodné spôsoby a svetskú moc: nechce vnucovať sám seba a svojich, ale obetovať svoj život za iných. Nehľadá vlastné výhody, aby sa potom ukázal zbožný: toto by bolo náboženstvo pretváranky, nie vydávanie svedectva ukrižovaného Boha.“

Pane, pomôž nám prijať naše životné kríže ako prostriedky, ktorými sa aj z nás stávajú svedkovia Ježišovho kríža.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami. Aj nad dušami v očistci.

Štvrté zastavenie – Matka a Syn

Klaníme sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Pri pohľade na súciteľné stretnutie Matky a jej Syna nám prichádzajú na um slová pápeža Františka, ktoré vyslovil na mieste neskonalej úcty k Sedembolestnej v Šaštíne: „... kto je Mária? Je Matkou, ktorá nám daruje Syna Ježiša. Preto ju milujeme a uctievať si ju. V tejto Šaštínskej národnej svätyni sa s vierou a úctou schádza slovenský národ, pretože vie, že práve ona nám daruje Ježiša.“ Kto teda nazerá na Máriu cez rozmer jej materstva, ku ktorému ju Boh povolal, ten sa ešte viac zahĺbi do rozjímania nad jej stretnutím s Ježišom na krížovej ceste. Ktorá matka by nezaplakala? Ktorý rodič by nevyronil slzu nad bolesťou svojho dieťaťa? A Sv. otec František dodáva: „... Mária je Matkou súcitu. Jej viera je súciteľná. Žena, ktorá samá seba nazývala „služobnicou Pána“ (porov. Lk 1,38) a ktorá sa s materinskou starostlivosťou postarala o to, aby nechýbalo víno na svadbe v Káne (porov. Jn 2,1-12), sa spolu so Synom podieľala na spásanosnom poslaní a išla s ním až pod kríž. V tej chvíli, v mučivej bolesti, ktorú zažila na Kalvárii, pochopila Simeonovo proroctvo: „A tvoju vlastnú dušu prenikne meč.““

Pane, pomôž nám, aby sme boli aj my ľuďmi súcitu, nie toho predstieraného, ale úprimného, ktorý vychádza z hĺbky nášho vnútra.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami. Aj nad dušami v očistci.

Piate zastavenie – Šimon

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Pri pohľade na scénu, keď Šimon preberá na svoje plecia Ježišov kríž, nám nevdojak príde na um myšlienka, ako a či vôbec by som bol ochotný zdieľať kríže ľudí okolo mňa. Dokázal by som vyjsť zo svojej komfortnej zóny a prejavíť pomoc tým najbiednejším? Tým, ktorí sú podľa pápeža Františka doslova „skartovaní“ a nedáva im svet šancu prejavíť sa? Šimon neutiekol, zostal a prijal na plecia ťažké drevo kríža. Pápež František poukazuje v jednej zo svojich myšlienok práve na moment zotrvania pri kríži a hovorí: „Mária, Bolestná Matka, jednoducho zostáva pod krížom. Stojí pod krížom. Neutečie preč; nesnaží sa zachrániť si život; nepoužíva ľudskú lešť ani duchovné anestetiká, aby sa vyhla bolesti. Toto je dôkaz súcitu: zostať pod krížom. Zostať s tvárou plnou slz, ale s vierou človeka, ktorý vie, že vo svojom Synovi Boh premieňa bolesť na radosť a víťazí nad smrťou.“ Šimon je tiež človekom, ktorý sa konfrontuje s krížom v jeho samotnej podstate. Azda z donútenia, ale predsa, prijíma kríž a nesie ho ďalej v určitom krátkom intervale. Možno aj my sme denne konfrontovaní s krížom v rôznych podobách, ako sú závislosti a ich neblahé následky a podobne. Azda sa musíme doslova nútiť, aby sme niekomu pomohli s nesením ťažkej životnej situácie. Niekedy to tak býva, že po donútení okolnosťami príde aj číry úprimný záujem o druhého človeka. Otec Blachnický nám celým svojím životom ukazuje, že záujem o druhého je cestou plnou požehnaní a lásky. Že byť darom pre druhých má zmysel.

Pane, pomôž nám vyjsť zo seba a kráčať v ústrety človeku, v ktorom je prítomný Tvoj obraz.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami. Aj nad dušami v očistci.

Šieste zastavenie – Veronika

Klaníme sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Veronikina šatka prichádza vhod a otláča Ježišovu krvou zaliatu a poranenú tvár. Veronika vyšla z davu a kráča k Pánovi. Chcelo to asi veľa odvahy, ale ona to zvládla na výbornú. Áno, chce to veľa odvahy urobiť niečo, čo sa v spoločnosti akosi „nenosí“. Vyjsť a kráčať proti prúdu ako otec Blachnický, keď začal aplikovať myšlienku obnovy v Cirkvi prostredníctvom organizovania malých skupiniek. Veronika nezaložila žiadne formačné hnutie, a predsa urobila tak veľa. V očiach človeka nepatrný úkon naberá na dôležitosti. Z malého a zároveň takého veľkého skutku počas dejín ľudstva vyrastá množstvo ďalších a ďalších podobných. Ježišovu poranenú tvár utiera počas dejín množstvo Veroník. Sú to rehoľníci, misionári, kňazi, laici, známi, menej známi i tí úplne neznámi. Pomáhajú v tom najkrízovejšom momente a neprestávajú. Pozdvihujú ľudskú dôstojnosť a obnovujú Boží obraz v človeku. Nachádzame ich v mnohých spoločenstvách, ku ktorým patrí aj iniciatíva Kruciáta oslobodenia človeka, založená otcom Blachnickým.

Pane, pomôž nám, aby sme sa nebáli urobiť niečo, čo je v očiach sveta nepochopené, a predsa to prináša veľké ovocie. Lebo kto s úprimným a čistým úmyslom koná, v tom sa otláča Božia láska.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami. Aj nad dušami v očistci.

Siedme zastavenie – druhý pád

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

V ceste kríža dochádza k druhému pádu do prachu zeme. V mnohých okoloidúcich sa azda čosi pohlo a súcitili, no pre ďalších to bolo len ďalšie dejstvo divadelnej hry s názvom – Na kríž, ukrižuj ho! Toto konkrétne dejstvo bolo okorenené niečím špeciálnym – ten, ktorý hovoril o sebe ako o Božom synovi, je pokorený do prachu ako najväčší zločinec. To je prinajmenšom potvrdením, že mu Boh nepomáha. Azda tak zmýšľali mnohí v dave. Po páde však nastáva povstanie, ktoré zrejme prekvapilo Ježišových odporcov. A predsa mu Boh pomáha, aby pozbieral posledné zvyšky síl a pokračoval v Otcovom diele! A takto pomáha Boh každému z nás, keď sa ocitáme pod návalom nahromadených ťažkostí a krížov. Len mu treba viac dôverovať! Nebojme sa dôverovať Bohu. To nie je prejav slaboštvá, to je prejav odovzdanosti dieťaťa do rúk Otca. Ježiš nás to učí nielen počas krížovej cesty. Ježiš nám prišiel odhaliť túto dimenziu vzťahu k Otcovi. Aby aj naša životná púť, bola púťou lásky k Bohu a blížnemu, ako hovorí pápež František.

Pane, pomôž nám na ceste životom, aby sme ti čoraz viac dôverovali.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami. Aj nad dušami v očistci.

Ôsme zastavenie – zástup

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Lemujú cestu a nariekajú nad neutešeným stavom Ježiša. Sú to matky. On nie je ich synom, a predsa sa pri pohľade naňho pohne niečo v ich vnútri. Nachvíľu sa stávajú akoby aj jeho matkami. Je totiž prirodzené, keď sa objaví súcit a plač v takýchto momentoch. Poznáme to zo života veľmi dôverne. Zo psychológie vieme, že potláčať plač nie je dobré pre celkový stav nášho organizmu. Koľké matky plačú i v dnešnej dobe nad svojimi synmi a dcérami! Deti sa dostanú na zlé chodníčky a už je dôvod na plač. Upadnú do zovretia závislostí a už je všetko nielen v ich životoch naruby. Ale zostať iba pri plači by bolo pramálo. Je potrebné vnímať mladého človeka aj v iných súvislostiach, než len v jeho konkrétnom poklesku. Je vhodné pripomenúť tu slová pápeža Františka mladým na štadióne v Košiciach: „Boli sme stvorení pre väčšiu radosť: každý z nás je jedinečný a je na svete, aby sa cítil milovaný vo svojej jedinečnosti a miloval ostatných, ako to nikto nemôže urobiť za neho. Nežijeme na to, aby sme sedeli na lavičke ako náhradníci za niekoho iného. Nie, každý je v Božích očiach jedinečný. Nenechajte sa „homologizovať“; nie sme vyrábaní v sériách, sme jedineční, sme slobodní a sme vo svete, aby sme prežili príbeh lásky s Bohom, aby sme mali odvahu robiť veľké rozhodnutia, aby sme sa pustili do nádherného rizika lásky.“ Áno, k tomu je povoláný každý syn a každá dcéra, bez ohľadu na to, ako je v súčasnosti vnímaný alebo vnímaná svojim okolím.

Pane, pri tvojom stretnutí s plačúcimi ženami nám pomôž pochopiť veľkosť a vznešenosť nášho poslania.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami. Aj nad dušami v očistci.

Deviate zastavenie – tretí pád

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Opäť pád. Koľkokrát sme sa ocitli v situácii, že sme znovu padli. A opäť do toho istého prachu svojich hriechov. Ježiš nám svojim povstaním ukazuje, že vždy to ide, len sa netreba vzdávať. Rezignácia človeka ešte viac ponára do pocitu vlastnej úbohosti, a pritom je pre každého pripravené ovocie kríža, ktorý za nás niesol Ježiš. Prvým krokom je priznať si vlastnú hriešnosť, teda vlastný prach hriechov, lebo až potom je možné robiť ďalšie kroky. Konáme tak pri každej svätej omši v úkone kajúcnosti. Alebo je to len fraška bez hlbšieho zmyslu? Tak potom sa nečudujme, že padáme, a stále hlbšie a hlbšie. Ale cestou z pádu je objatie milujúceho Otca vo sviatosti zmierenia. Pápež František povedal: „Nechodíme na spoveď ako potrestaní, ktorí sa musia pokoriť, ale ako deti, ktoré bežia do Otcovho objatia. A Otec nás dvíha v každej situácii, odpúšťa nám každý hriech. Počúvajte dobre toto: Boh vždy odpúšťa! Pochopili ste? Boh vždy odpúšťa!“

Pane, pri tvojom treťom páde nám pomôž pochopiť a prijať tú nádhernú pravdu, že si Bohom odpustenia a milosrdenstva a že dvíhaš z prachu človeka.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami. Aj nad dušami v očistci.

Desiate zastavenie – bez šiat

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Koľkí biedni vo svete chodia v otrhaných šatách, či dokonca takmer bez nich, lebo sú na úplnom existenčnom dne! Obrázky z médií vedia azda dojať aspoň na chvíľu. S príchodom inej mediálnej témy sa však často strácajú v nedohľadne. A predsa dokáže zasiahnuť ľudská bieda nejedného z nás. Vidíme ju aj na krížovej ceste. Rozjímame o tom, že Ježiša obrali o šaty so zámerom znížiť jeho dôstojnosť na minimum. Koľkí vo svete prichádzajú denne o svoju dôstojnosť vplyvom závislosti či nemravnosti a obraz Boha sa v nich akoby stráca! Ježiš trpí, bez šiat, i za hriechy pošliapanej dôstojnosti. ... A znova vidíme, že cestou z bludiska a hodnotového zmätku nielen mladých ľudí je úprimne vykonaná sviatosť zmierenia. Lebo v nej sa k človeku skláňa Najväčší lekár duše i tela – sám Boh. Pápež František trefne poznamenáva: „Čo je centrom spovede? Hriechy alebo Otec, ktorý odpúšťa všetky hriechy? Otec. ... A na inom mieste hovorí: „Ak sa hanbíš ísť na spoveď, znamená to, že nesúhlasíš s tým, čo si urobil. Hanba je dobré znamenie, ale ako každé znamenie si vyžaduje ísť ďalej. Nebuď väzňom hanby, pretože Boh sa za teba nikdy nehanbí. On ťa miluje práve tam, kde sa za seba hanbíš. A miluje ťa vždy.“

Pane, pomôž nám aj na príhovor otca Františka Blachnického, aby sme pristupovali k spovedi ako k prameňu Tvojho nekonečného milosrdenstva a k miestu, kde nám dávaš novú šancu. Ty nás, Pane, liečiš svojou láskou a prijatím, a tak obnovuješ našu ľudskú dôstojnosť, ak bola pošliapaná hriechom.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami. Aj nad dušami v očistci.

Jedenáste zastavenie – klince na kríži

Klaníme sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojím krížom vykúpil svet.

Klinec sa stáva spojivom medzi strápeným a dokatovaným telom Ježiša Krista a krížom. Vždy je klinec považovaný za nevyhnutnú súčasť, keď sa tvorí niečo nové. Spája jednotlivé diely, a tak sa podieľa na príprave iného tvaru. Klinec potvrdzuje, že je nezastupiteľný.

Pri pohľade na Ježiša, ktorého pribíjajú, sa azda pri povrchnom vnímaní javí iba pocit prehry a degradácie alebo osobnej tragédie, ktorá skončí ukrižovaním. Ježiš už nemá ako uhnúť, už je spečatený jeho osud, a preto po kríži predsa nemôže nasledovať niečo nové. Klinec tu vykonávajú akoby súd s nepriaznivou smrteľnou dohrou. Klinec tu teda nespĺňajú funkciu určovateľov toho, ako bude vyzeráť výsledný nový, ohromujúci tvar. My totiž vieme, ako ten tvar vyzerá. Kríž bol vopred určený, len sa doplní o telo. Ale je pravdou, že kríž bez tela by nemal svoju výpovednú hodnotu, lebo až osoba, ktorú naň pribili, mu dáva celkom iný rozmer. Ukrižovaný dáva krížu hlbší význam; už to nie sú len dreva pospájané do určitej podoby. Pri pohľade na Ježišov kríž je potrebné prijať jeho logiku, o ktorej sa zmieňuje aj pápež František, keď hovorí: „V očiach sveta je kríž prehrou. Aj nám hrozí nebezpečenstvo, že sa zastavíme pri tomto prvom povrchnom pohľade, že neprijmeme logiku kríža; že neprijmeme, že Boh nás zachraňuje dovoľujúc, aby sa na ňom vyzúrilo zlo sveta.“ Boh nás naozaj krížom svojho Syna vedie k niečomu novému, doslova nás zachraňuje, a teda kríž ukazuje svetu Božiu lásku a milosrdenstvo. Stáva sa novým tvarom, prostredníctvom ktorého Boh komunikuje s ľuďmi a ponúka im inú vznešenejšiu a zmysluplnejšiu alternatívu voči tomu, čo žijú. Táto alternatíva má presah do večnosti, a tým sa stáva kríž výnimočným a posvätným prostriedkom spásy. Nebojme sa teda otvoriť svoje srdce Tomu, ktorý za nás zniesol aj nepredstaviteľnú bolesť pri pribíjaní klinčov. Lebo On dáva aj nášmu životu nový zmysel a vedie nás do svojho láskyplného objatia vo večnosti. Nechajme sa ním viesť s dôverou a láskou.

Pane, pomôž nám prijať s vierou skutočnosť, že tvoj kríž je začiatkom alebo bránou k niečomu novému, čo pri povrchnom vnímaní vyzerá ako prehra, ale pri hlbšom uvažovaní predstavuje víťazstvo svetla nad tmou, slobody nad otroctvom, lásky nad nenávisťou, dobra nad zlom.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami. Aj nad dušami v očistci.

Dvanáste zastavenie – Smrť na kríži

Klaníme sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojím krížom vykúpil svet.

Smrť dokáže ľudovo povedané zamávať s každým. Najmä ak ide o smrť veľmi blízkeho človeka z nášho okolia. V tej chvíli mnohí začínajú viac uvažovať o zmysle života, i toho vlastného. Smrť je takto poučujúca a privádza nás, živých k myšlienkam, na ktoré nám inokedy akosi neostáva čas. Pri smrti človeka sa nachvíľu zastavíme, spomíname na pekné chvíle prežité s ním, a zároveň sa v plnej nahote dívame na svoje životné putovanie. Pod Ježišovým krížom, na ktorom napokon odovzdal ducha, stáli viacerí, medzi nimi i Jeho Matka. Azda im hlavou preblesklo niekoľko výrazných momentov z Ježišovej misie tu na zemi, na ktorej boli účastní. Vyhĺkli slzy, zavládol smútok... Avšak Ježišov skon na kríži, a dlhá agónia, ktorá mu predchádzala, nekončí tam na Golgote. Kríž je prostriedkom, nie cieľom!

V prípade otca Blachnického, keď čakal na popravu v žalári, ktorá sa napokon nekonala, bolo toto utrpenie spojené s neistotou zásadne dôležité pre cestu k hlbokému duchovnému obráteniu. K novému životu s Pánom. Žalár i neuskutočnená poprava sa tak stali prostriedkom k nadobudnutiu niečoho úžasného a nádherného.

Pane, pomôž nám dívať sa na smrť ako na bránu k novému životu, ktorý si nám zabezpečil svojou smrťou na kríži.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami. Aj nad dušami v očistci.

Trináste zastavenie – snímanie z kríža

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Aká veľká bolesť prenikla srdce Matky Márie, keď vzala do náručia mŕtve telo svojho Syna. Koľké matky si už počas tisícročí prešli podobnou bolesťou zo straty milovaných detí! A koľké z nich napriek tomu neprestali veriť a dôverovať Bohu. Počiatkové obviňovanie Boha z toho, čo sa stalo ich deťom, vystriedala pokora srdca a prijatie skutočnosti v presvedčení, že Božie cesty sú nad tými ľudskými. Každý odchod milovaného dieťaťa je obrovskou ranou, no s Pánom sa dá ľahšie prejsť aj vlastnými krížami. Nebojme sa pozvať ho do našich neraz ťaživých situácií. On čaká na naše otvorené srdce. On túži posilňovať nás aj v náročných momentoch. A koná tak i na príhovor nebeskej Matky, o ktorej pápež František povedal v Šaštíne, že „je vzorom viery, ktorá sa vydáva na cestu, vždy pobádaná jednoduchou a úprimnou zbožnosťou, vždy na púti, v hľadaní Pána.“ Súčasťou tejto jej púte bolo teda aj prijatie Ježišovho tela do svojho materinského náručia.

Pane, pomôž nám na príhovor Bolestnej Matky nachádzať aj v našom živote jasné črty púte, ktorá je posilňovaná úprimnou vierou a dôverou v Teba.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami. Aj nad dušami v očistci.

Štrnásť zastavenie – pochovanie

Klaníme sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojím krížom vykúpil svet.

Pochovaním sa nám odopiera možnosť ľudskými očami nazerať na telo človeka. Ono je položené do hrobu, ale viera v jeho vzkriesenie, ako aj v nesmrteľnosť každej ľudskej duše je silnejšia než ťaživé pocity nášho odlúčenia s milovanou bytosťou. So zosnulým, veríme, že sa lúčime iba na čas, aby sme sa raz mohli stretnúť vo večnej blaženosti. Prísľub Pána Boha o večnom živote sa nám akosi silnejšie pripomína práve v čase pohrebu. A preto by sa aj naša túžba po večnom prebývaní v nebi mala zväčšovať a podľa nej by sa mal uberať aj náš pozemský život. Ale chceme byť vôbec v nebi? Túžim po tom, aby som raz v nebi prebýval s Pánom? On pripravil každému z nás nebeský príbytok, lebo ako milosrdný Otec nemohol inak urobiť. Preto nech nám udalosť pochovania Jeho Syna Ježiša zakaždým signalizuje, aká veľká a nekonečná je Božia láska voči človeku. I voči tomu, ktorý je na okraji spoločnosti, zranený závislosťami. O tejto láske Otca k deťom svedčil vo svojom živote aj František Blachnický a záležalo mu na tom, aby ju zakúsilo čo najviac ľudí, ktorí prešli osobnou formáciou svojho vnútorného duchovného života.

Pane, pomôž nám, aby sme sa ešte viac primkli k Tebe, Zdroju spásy a večného života. Aby sme už tu na zemi prežívali osobný vzťah s Tebou a ako hovorí pápež František, aby sme boli „posolstvom pokoja v srdci Európy“.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami. Aj nad dušami v očistci.

Záver

Krížová cesta je skončená. Možno sa nás dotkli niektoré myšlienky, vyslovené v texte tohto rozjímania. A možno sme vnímali túto pobožnosť iba ako približne vymedzený čas, kedy sme sa stíšili a uvažovali nad Ježišovou obetou, no potom si pôjdeme svojimi zaužívanými chodníkami. Bez ohľadu na to, či a ako nás vo vnútornom živote zasiahla alebo nezasiahla Ježišova cesta kríža, skúsme si čo najdlhšie nechať vo svojom srdci otvorený a úprimný pohľad na Ukrižovaného Pána. Pápež František hovorí k tejto téme: „... kríž je namaľovaný alebo vytesaný na mnohých miestach našich chrámov. Krížikov je nespočetne veľa: na krku, v dome, v aute, vo vrecku. Ale neosoží nám to, ak sa nezastavíme, nezahľadáme na Ukrižovaného a neotvoríme mu srdce, ak sa nenecháme očariť jeho ranami, otvorenými pre nás, ak sa naše srdce nenaplní dojatím a nebudeme plakať pred Bohom, ktorý je zranený z lásky k nám.“ Nechajme sa teda nanovo osloviť Kristovou láskou voči nám, ktorá ho dovedla až na kríž. Možno práve toto oslovenie nás urobí vnímavejšími aj na potreby a bolesti iných.

Boží služobník František Blachnický, prihovárať sa za nás, aby sme kráčali cestou lásky a služby.

Na úmysel Sv. Otca